

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:

**GENEL KURUL
KARAR****ELBERAN VURAL VE DİĞERLERİ BAŞVURUSU**

Başvuru Numarası : 2018/30235

Karar Tarihi : 17/1/2023

Başkan : Zühtü ARSLAN
Başkanvekili : Hasan Tahsin GÖKCAN
Başkanvekili : Kadir ÖZKAYA
Üyeler : Engin YILDIRIM
Muammer TOPAL
M. Emin KUZ
Rıdvan GÜLEÇ
Recai AKYEL
Yusuf Şevki HAKYEMEZ
Yıldız SEFERİNOĞLU
Selahaddin MENTEŞ
Basri BAĞCI
İrfan FİDAN
Kenan YAŞAR
Muhterem İNCE
Raportör : Ayhan KILIÇ
Başvurucular : 1. Elberan VURAL
2. Hasan VURAL
3. Nurettin VURAL
4. Sevim ERÇELİK
Başvurucular Vekili : Av. Muammer HAPİL

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru; tapu siciline güvenerek satın alınan taşınmazın tapu kaydının iptal edilmesi nedeniyle mülkiyet hakkının, yargılamanın uzun sürmesi nedeniyle de makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.

II. BAŞVURU SÜRECİ

2. Başvuru 27/9/2018 tarihinde Ş.V. tarafından yapılmıştır.

3. Komisyonca başvurunun kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir.

4. Başvurucu Ş.V. 21/11/2019 tarihinde ölmüştür.

5. Bölüm, başvurunun Genel Kurul tarafından incelenmesine karar vermiştir.

6. Başvurucunun mirasçıları başvuruyu devam ettirmek istediklerini 24/10/2022 tarihinde bildirmiştir.

7. Başvuru belgelerinin bir örneği bilgi için Adalet Bakanlığına gönderilmiştir.

III. OLAY VE OLGULAR

8. Başvuru formu ve eklerinde ifade edildiği şekliyle ilgili olaylar özetle şöyledir:

9. Başvurucular bireysel başvuru devam ederken 21/11/2019 tarihinde ölen Ş.V.nin mirasçılarıdır. Ş.V.nin ölümü sonrasında başvuruyu devam ettirmek istediklerini bildiren başvurucular bireysel başvurunun tarafı hâline gelmişe de anlatım kolaylığı açısından Ş.V. başvuru olarak nitelendirilecektir.

A. Uyuşmazlığın Arka Planı

10. Antalya ili Merkez ilçesi zabıt defterinin Zeytinköy Nisan 1325 tarihli ve 71-80 sıra numaralı tapu kayıtlarına göre 2.000 dönümlük (1.838.000 m²) olan paylı mülkiyete konu taşınmaza ilişkin olarak 1926 yılında Antalya Sulh Hukuk Mahkemesinde ortaklığın giderilmesi davası açılmıştır. Mahkemece 11/1/1940 tarihli kararla taşınmazın yüz ölçümü artırılarak tapu kayıtlarının kapsadığı alan 22.201.202 m² olarak belirlenmiş ve hisseleri oranında sahipleri adına tescili ile ortaklığın satış suretiyle giderilmesine karar verilmiştir.

11. Bu taşınmaz, Antalya Satış Memurluğunca açık artırma suretiyle 13/4/1944 tarihinde tapu kaydına yapılan tescile göre K.K. ve H.Ü.ye satılmıştır.

12. Bu arada K.K. ve H.Ü. 1965 yılında taşınmazı ifraz ettirerek muhtelif kişilere satmıştır.

13. Köyün ve bağlı olduğu ilçenin adı, Aksu ilçesi Çamköy olarak değişmiş olup 1980 yılında bu köyde kadastro çalışmalarına başlanmıştır. Yapılan kadastro çalışmaları sırasında 229 parsel olarak sınırlandırılan bir taşınmaz makilik olarak Maliye Hazinesi (Hazine) adına tespit edilmiştir. Bu tespite yapılan itirazlar, Tapulama Komisyonunca 2/6/1981 tarihinde reddedilmiştir.

14. Diğer taraftan kadastro çalışmaları sırasında başvurunun dayandığı kök tapu kaydı Koyunlar köyü 364-444, 673-677, 743-754, 757-768, 230, 234, 235, 242, 243, 244, 207, 245, 356-363; Varsak köyü 2454-2459, 2475-2603, 2611- 2790, 2797-2820, 2863-2873 ve 3078-3082 parsel sayılı taşınmazlara uygulanmıştır. Bu taşınmazların toplam yüz ölçümü 3.931.926 m²dir.

B. Tapu Malikleri Tarafından Açılan Kadastro Tespitine İtiraz Davası

15. Çamköy 229 numaralı parselde mülkiyet iddiasında bulunan ve itirazları reddedilen çok sayıda kişi 6/12/1982 tarihinde Antalya Tapulama Hâkimliğinde (Hâkimlik) tapulama tespitine itiraz davası açmıştır.

16. Hâkimlik 2/3/1984 tarihli kararıyla Hazine adına tespit işlemini iptal etmiştir. Gerekçede 1964 yılında yapılan ve kesinleşen tapulama dışı bırakma işleminin de bir tapulama olduğu vurgulanmış ve 1980 yılında ikinci defa yapılan tapulama çalışmasının "*Bir yerde iki defa tapulama yapılamaz.*" ilkesine aykırı olduğu belirtilmiştir. Kararda ayrıca taşınmazın 1976 yılında 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanunu'nun 2. maddesi uygulamasıyla orman rejimi dışına çıkarıldığıın altı çizilmiştir.

17. Temyiz edilen karar Yargıtay 16. Hukuk Dairesince 13/7/1988 tarihinde bozulmuştur. Daire; hükümden sonra yürürlüğe giren ve elde bulunan davalara da uygulanacağı öngörülen 21/6/1987 tarihli ve 3402 sayılı Kadastro Kanunu ile yeni bir sisteme geçildiğini, Kanun'un öngördüğü sicilleri oluşturabilmek için kadastro yapılması gerektiğini ve tapulama dışı bırakılan yerlerde tekrar kadastro yapılmayacağına dair bir hüküm bulunmadığını belirtmiştir.

18. Bozma sonrası Antalya Kadastro Mahkemesi 23/9/1994 tarihinde 229 parsel sayılı taşınmazın yüz ölçümünün 9.226.601 m² olarak düzeltilmesine, teknik bilirkişilerce hazırlanan krokide A, B, C, D harfleriyle gösterilen toplam 5.202.698 m²lik bölümün Hazine adına, kalan 4.023.903 m²lik bölümün ise krokide müstakil harflerle gösterilen tapu malikleri adına hisseleri nispetinde tespitine karar vermiştir.

19. Bu karar da temyiz edilmiş ve Yargıtay 16. Hukuk Dairesinin 28/6/1995 tarihli kararıyla ilk derece mahkemesinin Hazine adına tespite ilişkin hüküm fıkrası onanmış, kişiler adına tespite ilişkin hüküm fıkrası ise bozulmuştur. Kararın gerekçesinde, 1964 yılında yapılan orman tahdidini ve 1976 yılında yapılan orman dışına çıkarma işlemi konusunda bir tartışma bulunmadığı, tartışmanın orman dışına çıkarılan alanın zilyetlikle kazanılıp kazanılamayacağına ve bir kısım davada dayanak olarak alınan tapu kayıtlarının taşınmazın bu kısmını kapsayıp kapsamadığına ilişkin olduğu hatırlatılmıştır. Gerekçenin devamında orman dışına çıkarılma tarihinden tespit tarihine kadar yirmi yıllık süre geçmediğinden zilyetliğe dayanarak dava açanların temyiz istemlerinin reddine karar verilmesi gerektiği belirtilmiştir. Kararda, 6831 sayılı Kanun'un 2/B maddesinde yer alan "*Orman sınırları dışına çıkarılacak yer, sınırlaması itirazsız kesinleşmiş tapulu arazi ise mülkiyet tekrar sahiplerine geçer.*" hükmü gereği orman tahdidinin itirazsız kesinleşip kesinleşmediğinin ve davacıların dayandığı tapu kayıtlarının revizyon görüp görmediğinin araştırılması gerektiği, tapu kayıtlarının uyması hâlinde miktarı kadar arazinin kayıt maliklerine verilebileceği ifade edilmiştir.

20. İlk derece mahkemesi, bozma kararına uyduğunu belirtmiş ancak 10/6/1997 tarihli kararıyla 229 sayılı parselin kesinleşmeyen 4.023.903 m²lik bölümünün -haritasında bağımsız parseller olarak gösterilmek suretiyle- payları oranında tapu malikleri adına tesciline karar vermiştir.

21. Kararın temyizi üzerine incelemeyi yapan Yargıtay 7. Hukuk Dairesi 7/7/1998 tarihli kararıyla bozma kararının uygulanmadığı gerekçesiyle ilk derece mahkemesi kararını tekrar bozmuştur.

22. İlk derece mahkemesi 2/12/1999 tarihli kararıyla bozma kararına direnmiştir. Direnme kararını inceleyen Yargıtay Hukuk Genel Kurulu (HGK) 27/6/2001 tarihli kararıyla, direnme kararında hüküm fıkrası oluşturulmadığı gerekçesiyle direnme kararını bozmuştur.

23. İlk derece mahkemesi 11/4/2002 tarihli kararıyla tekrar direnme kararı vermiştir. Direnme kararını inceleyen Yargıtay HGK 12/11/2003 tarihli kararıyla Yargıtay 7. Hukuk Dairesinin görüşünü haklı bularak ikinci direnme kararını da bozmuştur.

24. Bu defa bozma kararına uyan ilk derece mahkemesi 25/4/2005 tarihinde taşınmazın yüz ölçümünün düzeltilerek Hazine adına tesciline karar vermiştir. Kararın gerekçesinde, davacıların dayandığı Nisan 1320 tarihli kök tapu kayıtlarına ilişkin olarak açılan ortaklığın giderilmesi davasında kaydın yüz ölçümünün düzeltilmesine ilişkin bir dava da olmadığı hâlde Antalya Sulh Hukuk Mahkemesinin 11/1/1940 tarihli kararıyla bu taşınmazın yüz ölçümünün 22.201.202 m² olarak düzeltilindiğini hatırlatmıştır. Mahkeme söz konusu tapu kayıtlarının ilgili olduğu taşınmazın gerçek yüz ölçümünün ise daha düşük olduğunu, ayrıca kök tapu kayıtlarının değişebilir sınırlı olduğunu vurgulamıştır. Mahkemeye göre bu karar uyarınca 13/4/1944 tarihinde yapılan tescil yolsuz olup bu nedenle dayanılan tapu kaydının ihdas tarihindeki yüz ölçümü olan 1.838.000 m² esas alınmalıdır.

25. Mahkeme ayrıca dayanak alınan tapu kaydındaki yüz ölçümü 1.838.000 m² olduğu hâlde tapu maliklerine 3.931.926 m² yer verildiğini açıklamıştır. Mahkeme davacılar verilen yer ile dayanak alınan tapu kaydındaki yüz ölçümü arasında fark olduğunu, tapu kaydının sınırlarının ise değişebilir nitelikte bulunduğunu ve 1975 yılında Hazine adına orman sınırları dışına çıkarılmış arazinin ziyetlikle kazanılmasının mümkün olmadığını belirterek netice itibarıyla davaya konu 229 parsel sayılı taşınmazın Hazine adına tapuya tescili gerektiği sonucuna ulaşmıştır.

26. Temyiz edilen karar Yargıtay 7. Hukuk Dairesince 30/11/2006 tarihinde onanmıştır. Karar düzeltme talepleri de aynı Daire tarafından 1/7/2008 tarihli kararla reddedilmiştir.

C. Başvurucu Tarafından Açılan Tazminat Davası

27. Başvurucunun murisi N.S. 1976 yılında satın alma yoluyla taşınmaza hissedar olmuştur. Murisi veya kendisi kadastro tespitine itiraz davasının tarafı olmayan başvurucu ve diğer bir mirasçı, yukarıda değinilen kararın kesinleşmesinden sonra, tapu siciline güvenerek alınan taşınmazın Hazine adına tescil edilmesi sebebiyle zarara uğradıklarını belirtmek suretiyle 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 1007. maddesine dayanarak 21/8/2013 tarihinde Antalya 9. Asliye Hukuk Mahkemesinde (Mahkeme) tazminat davası açmıştır.

28. Mahkeme 14/10/2014 tarihinde davanın reddine karar vermiştir. Kararın gerekçesinde, Kadastro Mahkemesi kararına atıfta bulunarak davacıların satın aldığı taşınmazın tapudaki kayıtlarının 229 numaralı parsel için olduğu iddiasının Kadastro Mahkemesince reddedildiğini hatırlatmış; tapu maliklerine, dayanılan tapu kayıtlarındaki miktardan daha fazla yer verildiğini ve davacılar adına mevcut kayıtların 229 numaralı parsel dışında çok sayıda parsel için revizyon gördüğünü ifade etmiştir. Dava dilekçesinde belirtilen hususların tapu kaydının yanlış tutulmasından kaynaklanmadığı sonucuna ulaşmış ve

davacıların murisinin kadastro öncesi satın aldığı taşınmazın tapudaki kayıtları hangi kadastral parsellere uygulanmış ise yasal süresi içinde o parsellerin tespit malikleri aleyhine tepte bulunabileceğini vurgulamıştır.

29. Temyiz edilen karar Yargıtay 20. Hukuk Dairesince (Daire) 1/3/2018 tarihinde onanmıştır. Onama kararında, eski tapu maliklerinin kök tapuda belirtilen miktardan daha fazla yer aldığı anlaşıldığından tapu kaydının 229 numaralı orman parseli içinde kaldığı iddiasıyla açılan tazminat davasının reddine karar verilmesinde isabetsizlik bulunmadığı belirtilmiştir.

30. Karar düzeltme talebi aynı Daire tarafından 5/7/2018 tarihinde reddedilmiştir. Nihai karar başvurucuya 7/9/2018 tarihinde tebliğ edilmiştir.

IV. İLGİLİ HUKUK

31. İlgili hukuk için bkz. *Osman Deli*, B. No: 2015/3346, 28/11/2018, §§ 32-44.

V. İNCELEME VE GEREKÇE

32. Anayasa Mahkemesinin 17/1/2023 tarihinde yapmış olduğu toplantıda başvuru incelenip gereği düşünüldü:

A. Başvurunun İncelenmesine Devam Edilip Edilmeyeceği Sorunu

33. 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 49. maddesinin (7) numaralı fıkrası şu şekildedir:

"Bireysel başvuruların incelenmesinde, bu Kanun ve İçtüzükte hüküm bulunmayan hâllerde ilgili usul kanunlarının bireysel başvurunun niteliğine uygun hükümleri uygulanır."

34. Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün (İçtüzük) 84. maddesinin (1) numaralı fıkrası şu şekildedir:

"Bireysel başvuruların incelenmesinde, kararların infazında Kanun ve İçtüzükte hüküm bulunmayan hâllerde ilgili usul kanunlarının bireysel başvurunun niteliğine uygun hükümleri uygulanır."

35. 12/1/2011 tarihli ve 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun "Dava sırasında taraflardan birinin ölümü" kenar başlıklı 55. maddesinin (1) numaralı fıkrası şu şekildedir:

"Taraflardan birinin ölümü hâlinde, mirasçılar mirası kabul veya reddetmemişse, bu hususta kanunla belirlenen süreler geçinceye kadar dava ertelenir. Bununla beraber hâkim, gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde, talep üzerine davayı takip için kayyum atanmasına karar verebilir."

36. 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun 606. maddesi şu şekildedir:

"Miras, üç ay içinde reddolunabilir."

Bu süre, yasal mirasçılar için mirasçı olduklarını daha sonra öğrendikleri ispat edilmedikçe mirasbırakanın ölümünü öğrendikleri; vasiyetname ile atanmış mirasçılar için mirasbırakanın tasarrufunun kendilerine resmen bildirildiği tarihten işlemeye başlar."

37. Başvurunun incelemesi devam ederken başvurunun 21/11/2019 tarihinde öldüğü nüfus kayıtlarından anlaşılmıştır.

38. Anayasa Mahkemesi *Asya Oktay ve diğerleri* (B. No: 2014/3549, 22/3/2017, §§ 18-21) kararında başvurunun bireysel başvurunun yapıldığı tarihten sonra ölmesi durumunda başvurunun incelenmesine devam edilip edilemeyeceği meselesini incelemiştir. Anılan kararda Anayasa Mahkemesinin asli görevinin Anayasa'yı yorumlamak, böylece Anayasa'da yer alan temel hak ve özgürlüklerin kapsam ve sınırlarını belirlemek olduğu vurgulanarak bireysel başvuru yolunda başvuru tarihinden sonra vefat etmeleri hâlinde 6100 sayılı Kanun'un ilgili hükümleri uygulanarak mirasçıların başvuruya devam etmelerini sağlama yükümlülüğü üstlenmesinin Anayasa Mahkemesinin asli görevini yerine getirmesini engelleyeceğine, böylelikle Anayasa Mahkemesini temel işlevinden uzaklaştırabileceğine işaret edilmiş ve bu nedenle bireysel başvurunun niteliğine uygun düşmediği sonucuna ulaşılmıştır.

39. Anayasa Mahkemesi *Asya Oktay ve diğerleri* içtihadından sonraki dönemde, bireysel başvuru devam ederken başvurunun ölmesi durumunda ölüm tarihinden sonra makul bir süre içinde kendiliğinden Anayasa Mahkemesine başvurarak başvuruyu devam ettirmek istediğini bildiren mirasçıların -menfaatlerinin bulunup bulunmadığını da gözeterek- başvurularını incelemiştir [diğerleri arasından bkz. *Ayten Yeğenoğlu*, B. No: 2015/1685, 23/5/2018 (ölümden yaklaşık üç ay sonra); *Fatma Ülker Akkaya*, B. No: 2014/18979, 22/2/2018 (ölümden iki ay sonra)]. Mirasçıların başvuruyu devam ettirme yönündeki iradelerini Anayasa Mahkemesine bildirmediği hâllerde ise düşme kararı vermiştir [*Ali Sedat Yücelik ve diğerleri*, B. No: 2015/2574, 9/5/2018, §§ 22-25; *Abbas Çelik ve diğerleri*, B. No: 2014/749, 7/3/2018, §§ 26-29; *Haşim Özpolar*, B. No: 2014/3140, 21/9/2017, § 19; *Şükran Çopuraslan*, B. No: 2014/4695, 14/9/2017, § 22).

40. Anayasa Mahkemesi *T.G.* (B. No: 2017/21163, 9/1/2019, §§ 17-20) kararında bireysel başvuru yapıldıktan sonra ölen başvuru sahiplerinin mirasçıların başvuruyu devam ettirme yönündeki taleplerini Anayasa Mahkemesine iletebilecekleri makul süreyi -hakkı mazeretler saklı kalmak kaydıyla- ölüm tarihinden itibaren dört ay olarak tespit etmiştir.

41. Buna göre Anayasa Mahkemesinin içtihadının bireysel başvuru yapıldıktan sonra ölen başvuru sahiplerinin mirasçıların başvuruyu devam ettirme yönündeki taleplerini -hakkı mazeretler saklı kalmak kaydıyla- ölüm tarihinden itibaren dört ay içinde Anayasa Mahkemesine iletmemeleri hâlinde başvurunun düşmesine karar verilmesi yönünde oluşturduğu söylenebilir.

42. Sözü edilen içtihadın mirasçılarının Anayasa Mahkemesine yaptığı bireysel başvurudan haberdar olmayan mirasçılar yönünden mağduriyetlere yol açabileceği gözlemlenmiştir. Bu nedenle bu içtihadın gözden geçirilmesi gerektiği değerlendirilmiştir. Anayasa Mahkemesinin asli görevinin Anayasa'yı yorumlamak ve Anayasa'da yer alan temel hak ve özgürlüklerin kapsam ve sınırlarını belirlemek olduğu kuşkusuzdur. Bu bakımdan Anayasa Mahkemesinin ölen başvuru sahibinin mirasçıların tespit ederek onların davaya katılımını temin etme yükümlülüğü altına sokulmaması makul karşılanabilir. Ancak

murislerinin hayattayken yaptığı bireysel başvurudan haberdar olamayan mirasçılarının uğrayabileceği hak kayıpları gözetildiğinde Anayasa Mahkemesinin 6100 sayılı Kanun'un ilgili hükümleri çerçevesinde ölen başvurucunun mirasçılarının durumdan haberdar etmesinin ve bireysel başvuruyu sürdürmek isteyip istemediklerini sormasının hakkaniyete daha uygun bir yöntem olacağı ve bireysel başvurunun mahiyetiyle de uyumlu olacağı değerlendirilmiştir.

43. Nitekim somut olayda Anayasa Mahkemesi başvurucunun mirasçılarına bireysel başvuruyu sürdürmek isteyip istemediklerini sormuş, mirasçılar bireysel başvuruyu devam ettirmek istediklerini 24/10/2022 tarihinde Anayasa Mahkemesine bildirmiştir. Dolayısıyla eldeki bireysel başvurunun incelenmesine devam edilmiştir.

B. Mülkiyet Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

1. Başvurucunun İddiaları

44. Başvurucu, murisinin tapu siciline güvenerek satın aldığı taşınmazın kadastro çalışmaları sonucu orman olarak Hazine adına tapuya tescil edildiğinden yakınmıştır, 4721 sayılı Kanun'un 1007. maddesi kapsamında açtığı tazminat davasının ise reddedildiğini belirtmiştir. Başvurucu sonuç olarak Hazinesinin bedel veya tazminat ödemeyerek taşınmazından yoksun bıraktığını vurgulayarak mülkiyet hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

2. Değerlendirme

45. Mülkiyet hakkının ihlal edildiğinden şikâyet eden bir kimse, önce böyle bir hakkının var olduğunu kanıtlamak zorundadır (*Mustafa Ateşoğlu ve diğerleri*, B. No: 2013/1178, 5/11/2015, § 54). Bu nedenle öncelikle başvurucunun Anayasa'nın 35. maddesi uyarınca korunmayı gerektiren mülkiyete ilişkin bir menfaate sahip olup olmadığı noktasındaki hukuki durumunun değerlendirilmesi gerekir (*Cemile Ünlü*, B. No: 2013/382, 16/4/2013, § 26; *İhsan Vurucuoğlu*, B. No: 2013/539, 16/5/2013, § 31).

46. Anayasa Mahkemesi ihtilaf konusu 229 parsel numaralı taşınmazla ilişkin olarak başka kişiler tarafından aynı süreç izlenerek ve aynı iddialar ileri sürülerek yapılan başvuruları incelemiştir. *Mustafa Ateşoğlu ve diğerleri* ve *Osman Deli* başvurularında Anayasa Mahkemesi mülkiyet hakkı şikâyetlerinin konu bakımından yetkisizlik nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar vermiştir. Anayasa Mahkemesi yargı kararıyla orman olduğu belirlenen uyumsuzluk konusu taşınmaz bölümüne yönelik olarak kadastro öncesinde başvurucuların tapu veya benzeri bir kayıt sunmadıkları gibi dayandıkları kaydın da bu taşınmazla uymadığının belirlendiğinin altını çizmiştir. Kadastro sonucu da taşınmazın ilgili bölümlerinin başvurucular adına tapuya tescil edilmediğinin vurgulandığı kararlarda, buna göre ihtilafı taşınmaz bölümleri yönünden başvurucuların Anayasa'nın 35. maddesinde güvence altına alınan mülkiyet hakkı kapsamında bir mülkünün veya somut ve yeterli bir hukuki temele dayalı olarak mülkiyeti elde etme yönünde meşru bir beklentisinin bulunduğu kanıtlanamadıkları kanaatine varılmıştır (*Mustafa Ateşoğlu ve diğerleri*, §§ 57-67; *Osman Deli*, B. No: 2015/3346, 28/11/2018, §§ 53-61).

47. Aynı taşınmazın başka bölümlerine ilişkin olduğu anlaşılan eldeki başvuruda, *Mustafa Ateşoğlu ve diğerleri ve Osman Deli* kararlarında ulaşılan sonuçtan ayrılmayı gerektiren bir durum bulunmamaktadır.

48. Açıklanan gerekçelerle başvurunun diğer kabul edilebilirlik koşulları yönünden incelenmeksizin *konu bakımından yetkisizlik* nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

C. Makul Sürede Yargılanma Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

1. Başvurucunun İddiaları

49. Başvurucu, yargılamanın makul süre içinde tamamlanmaması nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

2. Değerlendirme

a. Kabul Edilebilirlik Yönünden

50. Açıkça dayanaktan yoksun olmadığı ve kabul edilemezliğine karar verilmesini gerektirecek başka bir neden de bulunmadığı anlaşılan makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın kabul edilebilir olduğuna karar verilmesi gerekir.

b. Esas Yönünden

51. Medeni hak ve yükümlülüklerle ilgili uyumsuzluklara ilişkin yargılamanın süresi tespit edilirken sürenin başlangıç tarihi olarak davanın ikame edildiği tarih; sürenin sona erdiği tarih olarak -çoğu zaman icra aşamasını da kapsayacak şekilde- yargılamanın sona erdiği tarih, yargılaması devam eden davalar yönünden ise Anayasa Mahkemesinin makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin şikâyetle ilgili kararını verdiği tarih esas alınır (*Güher Ergun ve diğerleri*, B. No: 2012/13, 2/7/2013, §§ 50, 52).

52. Medeni hak ve yükümlülüklerle ilgili uyumsuzluklara ilişkin yargılama süresinin makul olup olmadığı değerlendirilirken yargılamanın karmaşıklığı ve kaç dereceli olduğu, tarafların ve ilgili makamların yargılama sürecindeki tutumu ve başvurunun yargılamanın süratle sonuçlandırılmasındaki menfaatinin niteliği gibi hususlar dikkate alınır (*Güher Ergun ve diğerleri*, §§ 41, 45).

53. Anılan ilkeler ve Anayasa Mahkemesinin benzer başvurularda verdiği kararlar dikkate alındığında yaklaşık 4 yıl 10 ay 14 günlük yargılama süresinin makul olmadığı sonucuna varmak gerekir.

54. Açıklanan gerekçelerle Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan adil yargılanma hakkı kapsamındaki makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

D. Giderim Yönünden

55. Başvurucu, ihlalin tespitini ve taşınmazın değeri için 430.500 TL ile derece mahkemelerindeki yargılamalar sırasında yapılan yargılama giderlerine maddi tazminat olarak hükmedilmesini talep etmiştir.

56. Başvurucunun makul sürede yargılanma hakkına yönelik bir tazminat talebi bulunmadığından makul sürede yargılanma hakkının ihlali tespitiyle ilgili olarak tazminata hükmedilmesi mümkün görülmemiştir.

VI. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. 1. Mülkiyet hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın *konu bakımından yetkisizlik* nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA,

2. Makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA,

B. Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan adil yargılanma hakkı kapsamındaki makul sürede yargılanma hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE,

C. 294,70 TL harç ve 9.900 TL vekâlet ücretinden oluşan toplam 10.194,70 TL yargılama giderinin başvuruculara MÜŞTEREKEN ÖDENMESİNE,

D. Ödemenin kararın tebliğini takiben başvurucuların Hazine ve Maliye Bakanlığına başvuru tarihinden itibaren dört ay içinde yapılmasına, ödemede gecikme olması hâlinde bu sürenin sona erdiği tarihten ödeme tarihine kadar geçen süre için yasal FAİZ UYGULANMASINA,

E. Kararın bir örneğinin bilgi için Antalya 9. Asliye Hukuk Mahkemesine (E.2013/487, K.2014/389) GÖNDERİLMESİNE,

F. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 17/1/2023 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.